

Nobenih zgodovinskih dejstev ni mogoče izbrisati

Povedano se lahko sčasoma pozabi, kar je zapisano na papirju ali v časopisu, ostane večno. In prav zato si vsi, ki pišemo za časopis, najbolj želimo, da bi lahko pisali o dobrih novicah in izbirali prijazne, spodbudne besede. Vselej pa ni tako. Izjave posameznikov lahko včasih spodbudijo tudi revolt, užaljenost ali celo kaj hujšega ...

Mnogo vroče »krvi« je v Poljčanah povzročil nedavni pogovor z županom Stanislavom Kovačičem glede preimenovanja ulic, ki nosijo imena po brigadah iz druge svetovne vojne. Nobena skrivnost ni, da ta občutljiva tema vselej zbuja nasprotujoča si mnenja, mi pa želimo zapisati oboje. Tokrat smo se pogovarjali s predsednikom Občinske organizacije Zveze borcev za vrednote NOB Karlom Malijem, ki je med

da so svetniki Občinskega sveta Občine Poljčane takšen sklep sploh podprli. Sam se ne bom odzival na radikalno in osebno mnenje župana, bom pa stvar zagovarjal z argumenti. Ne razpolagam sicer s podatki, kdaj se je poimenovanje ulic po brigadah zgodilo, menim pa, da v obdobju med leti 1980 - 1985. Zanesljivo vem, da nasprotovanja s strani krajanov taktat ni bilo. Vodilo taktatnega predsedstva ZB NOB Poljčane je bilo, da se določene ulice poimenujejo po brigadah NOB, v katerih so bili tudi pripadniki iz Poljčan in Studenic.«

*** Ali OOBZ za vrednote NOB razpolaga z verodostojnimi podatki?**
»Seveda. Ravno zaradi teh podatkov so ljudje ogorčeni. V teh brigadah se je borilo veliko zavedanih Poljčanov, ki so s svojimi življenji pripomogli k svobodi in posledično tudi, da imamo danes svojo domovino. Izbrisati zgodovine in njenih dejstev ni mogoče, čeprav bi si nekateri to želeli.«
Zato navajam imena in priimke Poljčanov, ki so se borili v danes tako »spornih« brigadah in tudi drugod.
V Tomšičevi brigadi: Franc Brajlih, Ernest Grobin, Vlado Leskovar, Franc Polegek, Franc Školc in Stanislav Tuš.

V Šercerjevi brigadi: Franc Bračič, Jože Brečko, Danijel Dečman, Ivan Draksler, Rudi Harinski, Franc Horvat, Franc Podjavoršek, Ivan Skale, Franc Stojan, Albert Stopotok, Maks Valand in Vlado Vantur.

V Bračičevi brigadi: Anton Detiček, Alojz Gaber, Ludvik Kavkler, Anica Kitak, Polde Leskovar, Alojz Mesarič, Janko Papež, Edi Razdevesek, Valter Švelc in Vlado Šurbek.

V Štandrovih brigadi: Anton Gabrijan, Ljubo Gomilek, Mirko Kavšek, Alojz Polanec, Polde Soršak in Anton Lovce.

V Prekomorski brigadi: Ivan Bauer, Franc Kobula, Franc Nekrep, Jože Poslek, Franc Tomazič in Jože Turin.
V Zidanskih brigadi: Jože Godec in Jože Veršnik.

Tu pa se spisek Poljčanov, ki so sodelovali v NOB, ne konča. Veliko borcev je bilo v številnih slovenskih enotah. To so bili: Janko Bogataj, Franc Jeranko, Anton Kokovnik, Mario Kolarič, Vinko Križanec, Jakob Merc, Terezija Merc, Anton Nemanič, Francka Nemanič, Jakob Prešeren, Marjan Ritonja, Anton Robida, Alojz Veilguni, Polde Vidmar, Franc Vouk, Alojz Žnidar, Mirko Slatensek, Franc Cerkvencik, Anton Medved, Andrej Mesaarič, Franc Pavlič, Franc Rupnik, Sime Sladič, Alojz Šlamberger, Ignac Štumpf, Milorad Tosić,

Avugust Kos, Alojz Fuks in partizanski pilot Krajnc.

Posredujem tudi imena padlih poljčanskih borcev: Tilka Bregar, Ivan Drofenik, Mirko Gajšek, Mirko Hercog, Franc Kodrič, Franc Korošec, Bogdan Krajnc, Stanko Kovačič, Jože Pirš, Stanko Polanec, Franc Slamberger, Viktor Šurbek, Jože Vengust, Ivan Vodopivec in Oton Zitnik.

Naj k temu še dodam, da je bilo na Hrvaškem in v Srbiji ustreljenih 21 Poljčanov. Nov. Izseljenih v Srbijo 53 in na Hrvaško 18 Poljčanov. Ob tej priložnosti je potrebno omeniti tudi duhovnike iz Poljčan in Studenic. To so bili: Alojz Cilensek, Fran Babšek, Franc Petancič in Pankracij Poteko. Franc Kodrič je bil umorjen v Jasenovcu. Omeniti je potrebno tudi množico tatarskih aktivistov, kurirjev, obveščevalcev ter simpatizerjev OF, ki so skrbeli za preživetje borcev na terenu, pri tem pa so tvegali svoja življenja in življenja svojcev. O tej temi bom še obširno poročal ob kakšni drugi priložnosti.«

*** Menite, da lahko s temi podatki vplivate na preimenovanje ulic?**

»Ne bi rekel. Kot sem prebral v Panorami in Stajerskem vestniku, je proces preimenovanja že v polnem teku in ga je nemogoče ustaviti. Menim pa, da če govorimo, kako živimo v demokratični državi, bi bilo prav tudi, da vsi občani Poljčan in Studenic na referendumu odločimo o prei-

menovanju ulic. Šele takrat bo verodostojno mnenje večine.«

*** Morda pa mlajši generaciji ne pomeni toliko pretekle zgodovine?**

»Iz tega razloga sem podal obširno obrazložitev z imeni in priimki borcev, talcev in izseljenih, da bodo svetniki, pa tudi občani, ki živijo v teh »partizansko poimenovanih« ulicah vedeli, da so se v teh brigadah borili, pa tudi umirali naši Poljčanci in Studenci, delno tudi Makolčani. Morda so to njihovi dedki, sorodniki, znanci ali prijatelji. Preden se kaj takega zgodi, se je treba poglobiti in razmisлити. V kolikor bo preimenovanje ulic uspelo, predlagam tistim, ki s tem soglašajo, da ob dnevnih spomina na mrtve, ko bodo polagali cvetje, prižigali sveče na grobovih, vsaj sebi priznate in poveste – zatajili smo vas! Prav tako, ko boste hodili mimo spomenika NOB v Poljčanah, kjer so zapisana imena žrtev, naj vas ponovno prešine ta misel, da ste zatajili tiste, ki so se borili za slovensko zemljo.«

*** Je po vašem mnenju morda ljudem vseeno, kako se imenuje ulica, v kateri domujejo?**

»Ne bi rekel. Bom pa svoje izjavljanje sklenil z mislijo, ki jo izrekam svetnikom, stalcev in omenjenih ulic in podpornikom preimenovanja ulic – verjemite, da mi, Poljčanci in Studenci, ne bomo ponosni na vas!

Zdenka Detiček Opic

